

YATAY ELEK: KÖR OLMA VE TIKANMA ARIZA GİDERME KILAVUZU

⚠ Neden Önemli

- Kör olma:** Nem nedeniyle ince malzemenin gözenekleri tıkanması – açık alanı %30-70 azaltır, kapasiteyi ciddi şekilde düşürür.
- Tıkanma (Pegging):** Gözenek boyutuna yakın parçacıkların elek açıklığına sıkışması – fiziksel olarak çıkarılana kadar kalıcı tıkanıklık oluşturur.
- Maliyet:** Kör olmuş bir elek saatte 5.000-15.000 \$ üretim kapasitesi kaybına yol açabilir.

🔍 Adım 1: Problem Türünü Belirleyin

GÖZLEM	PROBLEM TÜRÜ	GİT
Elek yüzeyinde yapışkan birikim	Kör olma (nem)	→ Diyagram A
Tek tek parçacıkların gözeneklere sıkışması	Tıkanma (yakın boyut)	→ Diyagram B
Malzemenin ayrışmadan üstten geçmesi	Zayıf tabakalaşma	→ Diyagram C
Büyük boyutlu üründe aşırı ince malzeme	Kapasite aşımı	→ Diyagram D

📄 Diyagram A: Kör Olma (Nem / Kil)

Nem oranı > %5 mi?

Besleme noktasında nem ölçer ile malzeme nemini kontrol edin.

↓ EVET

Püskürtme barları kurulu mu?

Barlar, yüzeye 45° açıyla, 2-4 bar basınçla tüm genişliği kapsamalıdır.

↓ EVET, ama hâlâ kör oluyor

Anti-kör olma topları takılı mı?

Ana eleğin altındaki alt tepsiye 25-40mm toplar yerleştirin.

↓ EVET, ama hâlâ kör oluyor

→ **Çözüm:** Poliüretan panellere geçin (telden %60 daha iyi kör olma direnci). ETE serisi kullanıyorsanız, agresif temizlik için elips açısını 40-45° olarak ayarlayın.

📄 Diyagram B: Tıkanma (Yakın Boyutlu Malzeme)

Yakın boyutlu parçacık oranı yüksek mi?

Yakın boyut = gözenek boyutunun $\pm 10\%$ 'u içindeki parçacıklar. PSD analizini kontrol edin.

↓ EVET

Elek dokuma tel örgü mü kullanıyor?

Dokuma tel, kübik parçacıklardan kaynaklanan tıkanmaya en duyarlı olandır.

↓ EVET

→ **Çözüm:** Poliüretan panellere geçin (sürekli esnek hareket sıkışmayı önler). ETE serisinde, hassasiyet için elips açısını 25-30° olarak sıkılaştırın. Gözenek boyutunu %5-10 artırmayı ve daha sıkı altakış kontrolü uygulamayı düşünün.

📄 Diyagram C: Zayıf Tabakalaşma

G kuvveti 4G'nin altında mı?

Dört köşede titreşim genliğini ölçün. G kuvvetini hesaplayın.

↓ EVET

Genlik tüm köşelerde simetrik mi?

Asimetri; rulman aşınması, gevşek civatalar veya şaft hizalama bozukluğunu gösterir.

↓ HAYIR (asimetrik)

→ **Çözüm:** Yapısal bağlantı elemanlarının torkunu kontrol edin. Rulmanları inceleyin. Şaftı teknik özelliklere göre yeniden hizalayın. Simetri sağlandıktan sonra G kuvvetini 4-6G aralığına yükseltin (GELEN mühendisliği ile rulman özelliklerini doğrulayın).

📄 Diyagram D: Kapasite Aşımı / Taşma

Yatak derinliği > gözenek boyutunun 3 katı mı?

Çalışma sırasında yüzeyin besleme ucundaki malzeme derinliğini ölçün.

↓ EVET

Besleme hızı azaltılabilir mi?

Besleme hızını azaltın veya beslemeyi paralel eleklere bölün.

↓ HAYIR (azaltılamaz)

→ **Çözüm:** Daha büyük bir elek modeline geçin (örn. ETE 2260 → ETE 2480). Alternatif olarak, ana ayırmadan önce büyük boyutlu malzemeyi ön-ayırarak için ikinci bir yüzey ekleyin.

🔧 Kök Neden Analizi Hızlı Referans

NEDEN	BELİRTİ	ÇÖZÜM	ÖNCELİK
Yüksek nem / kil	Yapışkan birikim, kör olma	Püskürtme barları + anti-kör olma topları + PU paneller	ÇÖZ. #1
Yakın boyutlu malzeme	Tıkanma	Elips açısını ayarla + PU paneller	ÇÖZ. #2
Düşük G kuvveti	Zayıf tabakalaşma	Genliği 4-6G aralığına yükselt	ÇÖZ. #3
Aşırı yatak derinliği	Ağır taşma	Besleme hızını azalt veya eleği büyüt	ÇÖZ. #4
İnce eleme (<3mm)	Hızlı kör olma	Ultrasonik yüzey ekle (25-50 kHz)	ÇÖZ. #5

🔧 Düzeltici Eylemler — Etkinliğe Göre Sıralı

Çözüm #1: Elips Açısını Optimize Et (Yalnızca ETE Serisi)

Yapışkan malzeme → 40-45° | Kuru hassasiyet → 25-30° | Ayar süresi: ~15 dk
En yüksek etki, en düşük maliyet. ETE eleklerinde her zaman önce bunu deneyin.

Çözüm #2: Anti-Kör Olma Topları Takın

Alt tepsi gerektirir. Top boyutu: 25-40mm. Gözenekleri alttan yukarı doğru temizler.
Kil ve nemli kum uygulamalarında oldukça etkili.

Çözüm #3: Poliüretan Panellere Geçin

Telden %60 daha iyi kör olma direnci. Kullanım ömrü 3× daha uzun.
Sürekli esnek hareket, parçacık sıkışmasını önler.

Çözüm #4: Ultrasonik Yüzey Ekleyin (İnce Eleme)

Frekans: 25-50 kHz doğrudan eleğe. <3mm gözenekler için ideal.
İnce/hassas eleme uygulamaları için uzman çözüm.

Çözüm #5: Püskürtme Barı Kurulumunu Optimize Edin

Basınç: Yüzeye 45° açıyla 2-4 bar. Tam genişlik kapsamı sağlayın.

Islak eleme için gerekli. Nozulları haftalık tıkanma kontrolü yapın.

Çözüm #6: Yatak Derinliğini Azaltın

Kural: Yatak derinliği $\leq$ gözenek boyutunun 3 katı. Fazla derinlik yakın boyutlu malzemeyi eleğe zorlar.

Beslemeyi azaltamıyorsanız, eleği büyütmeyi değerlendirin.

Çözüm #7: Titreşim Yoğunluğunu Artırın

Hedef: 4-6G aralığı. ⚠ Rulman özelliklerini aşmayın.

Ayar yapmadan önce her zaman GELEN mühendisliği ile doğrulayın.

Saha Teşhis Kaydı

TARİH	GÖZLEMLENEN PROBLEM	KÖK NEDEN	YAPILAN İŞLEM	SONUÇ

Notlar

Bu alanı sahaya özel gözlemlerinizi, stok elek türlerini, püskürtme barı konfigürasyonlarını veya uygulamanız için ETE elips ayarlarını kaydetmek için kullanın.